

Wymagania edukacyjne z plastyki

Nowa podstawa programowa klasa 4

czteroletni cykl kształcenia (klasa 4- 1 godzina, klasa 5- 1 godzina, klasa 6- 1 godzina, klasa 7 – 1 godzina)

Programy nauczania

Plastyka. Program nauczania dla klas 4-7 szkoły podstawowej. Podstawa programowa 2026.

Autor: Marzena Kwiecień

Nr dopuszczenia w szkole: 70/ZSP17/01.09.2026

Program nauczania plastyki w klasach 5-7 szkoły podstawowej „Do dzieła”.

Autor: Jadwiga Lukas, Krystyna Onak, Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak

Nr dopuszczenia w szkole: 21/SP36/1.09.2017

Podręcznik

Plastyka. Podręcznik dla klasy czwartej szkoły podstawowej

„Do dzieła!” klasa 5

„Do dzieła!” klasa 6

„Do dzieła!” klasa 7

Wydawnictwo: Nowa Era, Grupa MAC S.A.

Główne założenia nowej podstawy programowej kładą nacisk na przejście od odtwórczego opanowywania teorii i technik artystycznych do rozwijania kreatywności, sprawczości oraz aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Najważniejsze zmiany w podejściu:

- nacisk na proces twórczy i eksperymentowanie
- sprawczość i swobodna ekspresja
- równorzędność technik tradycyjnych i nowych mediów
- sztuka współczesna i działania interdyscyplinarne
- działania poza salą lekcyjną
- wpływ na dobrostan i samopoczucie

I. Sposoby badania osiągnięć edukacyjnych ucznia

1. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia
 - Terminowe wykonywanie prac plastycznych
 - Sprawdzian pisemny
 - Zadanie domowe

- Powtórzenie wiadomości
- Praca na lekcji
- Kartkówki
- Praca w grupie{ np. realizacja projektu} sprawdzająca zdolność ucznia do planowania, realizowania i prezentowania jego działań twórczych
- Wypowiedź ustna na zajęciach lekcyjnych

2. Uczeń ma prawo (w ciągu dwóch tygodni) do poprawienia każdej oceny w terminie i w formie ustalonej przez nauczyciela. Ocena poprawiana jest liczona w klasyfikacji.

3. Braki wynikające z nieobecności należy uzupełnić do następnej lekcji, a w przypadku dłuższej nieobecności do tygodnia po powrocie do szkoły.

4. W przypadku nieobecności ucznia na kartkówce, ćwiczeniu, projekcie, sprawdzianie lub innej formie sprawdzenia wiadomości uczniowi wpisuje się ocenę 0 lub bz. Ocena ta nie jest liczona w klasyfikacji. Uczeń ma obowiązek poprawienia tej oceny po powrocie do szkoły w terminie dwóch tygodni. W przypadku pracy zdalnej, jeżeli uczeń jest chory i nie prześle w ustalonym terminie pracy otrzymuje 0. W takiej sytuacji uczeń powinien w ciągu dwóch tygodni uzupełnić brak, a w przypadku dłuższej choroby powiadomić nauczyciela, który wyznaczy termin odesłania pracy. Jeśli uczeń nie wywiąże się z tego obowiązku otrzymuje ocenę niedostateczną.

5. Uczeń ma prawo do pomocy nauczyciela w razie niepowodzeń.

6. Uczeń ma prawo do usprawiedliwienia nieprzygotowania się do lekcji dwa razy w semestrze.

7. Przy ocenianiu prac plastycznych nauczyciel bierze pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia.

8. Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną – semestralną/roczną spełniając łącznie następujące warunki:

- frekwencja ucznia chcącego poprawić ocenę z przedmiotu nie może być niższa niż 90% (za wyjątkiem długotrwałej choroby),
- poprawiając wyznaczone przez nauczyciela oceny cząstkowe,
- wykonując dodatkowe zadanie na wskazany przez nauczyciela temat dotyczący treści przedmiotowych w danej klasie,

9. Z aktywności uczeń może otrzymywać plusy lub minusy. Gdy uczeń zgromadzi trzy plusy nauczyciel pyta go, czy chce nadal zdobywać plusy na ocenę celującą (sześć plusów –ocena celująca

z aktywności). Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Za trzy minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

10. Minimalna ilość ocen na semestr – 4.

11. W moim ocenianiu stosuję średnią ważoną.

12. Ocena śródroczna jest średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych z całego półrocza, ocena końcoworoczna wyliczana jest jako średnia ważona wszystkich ocen cząstkowych z całego roku szkolnego.

13. Średnia ważona w klasyfikowaniu śródrocznym i rocznym:

- Ocena cel - średnia ważona od 5,41
- Ocena bdb - średnia ważona od 4,51
- Ocena db - średnia ważona od 3,51
- Ocena dst - średnia ważona od 2,51
- Ocena dop - średnia ważona od 1,60
- Ocena ndst - średnia ważona do 1,59

14. Wagi poszczególnych ocen:

Rodzaj oceny	Waga
Konkursy pozaszkolne rangi rejonowej, powiatowej	6
Sprawdzian pisemny	5
Kartkówka, powtórzenie, projekt, praca plastyczna	4
Odpowiedź ustna, analiza źródła obrazu,	3
Aktywność, zadania domowe, praca na lekcji, praca w grupie	2

II. Kryteria oceny osiągnięć ucznia

Ocenianie osiągnięć na lekcjach plastyki jest trudne ze względu na duże różnice w uzdolnieniach uczniów oraz subiektywizm odbioru twórczości. Podczas wystawiania oceny nauczyciel powinien brać pod uwagę – oprócz rozwoju umiejętności plastycznych – postawę, zaangażowanie oraz indywidualne podejście ucznia. Aktywność plastyczna jest traktowana jako narzędzie do budowania dobrostanu psychicznego, rozwoju uważności oraz budowaniu własnej tożsamości ucznia.

Proponowane kryteria ogólne dotyczą wiadomości i umiejętności, które uczeń

powinien opanować w ciągu drugiego etapu kształcenia. Nauczyciel może samodzielnie dostosować wymagania na poszczególne oceny do poziomu klasy, w której uczy. Uczeń, który uzyskał stopień:

- **niedostateczny** – nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.
- **dopuszczający** – powinien być przygotowany do większości lekcji (przynosić potrzebne materiały) oraz z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach, wyjaśniać najważniejsze terminy. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów.
- **dostateczny** – powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Uczeń powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.
- **dobry** – potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy. Ponadto właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.
- **bardzo dobry** – powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki

oraz wyraża własne opinie na ich temat.

- **celujący** – powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi oraz talent, a także wykazywać dużą znajomość treści nadprogramowych oraz zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych. Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu. Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

Ważną rolę podczas oceny osiągnięć uczniów odgrywa analiza wykonanych przez nich prac plastycznych. Szczególną uwagę należy także zwrócić na wypowiedzi ustne oraz wyniki krótkich sprawdzianów, czyli kartkówek.

Bardzo istotne jest nagradzanie podczas lekcji wszelkich przejawów aktywności i zaangażowania uczniów. Ocenie podlegają umiejętności ponad przedmiotowe, a w szczególności umiejętność współpracy w zespole, planowania i organizowania własnego warsztatu pracy oraz rozwiązywania problemów w twórczy sposób.

III. Cele kształcenia i wychowania

Głównym celem nauczania plastyki w szkole podstawowej jest rozwój wyobraźni twórczej oraz umożliwienie uczniom swobodnej ekspresji plastycznej. Istotne znaczenie ma również rozwijanie umiejętności odbioru wypowiedzi artystycznych i wykorzystanie zawartych w nich informacji oraz przygotowanie uczniów do analizy i interpretacji tekstów kultury. Zadania te można realizować dzięki szczegółowo zaplanowanym celom kształcenia i wychowania, uwzględniającym indywidualizację pracy uczniów oraz warunki, w których realizowany jest program.

1. Szczegółowe cele kształcenia

- Poznanie elementarnych pojęć plastycznych oraz związanych z innymi dziedzinami sztuki, np. filmem, fotografią.
- Orientacja w najważniejszych zagadnieniach teorii sztuki.
- Poznanie różnorodnych form twórczości.

- Wiedza na temat wybitnych dzieł architektury i sztuk plastycznych w Polsce i na świecie.
 - Poznanie twórczości artystów ludowych własnego regionu.
 - Wiedza na temat zabytków, instytucji kulturalnych oraz dzieł sztuki w najbliższym otoczeniu, w Polsce i w Europie.
 - Plastyczne widzenie natury, a nie postrzeganie jej tylko w sposób „przedmiotowy”, „literacki”.
 - Interpretacja i ocena otoczenia pod kątem wartości plastycznych.
 - Posługiwanie się podstawowym warsztatem plastycznym.
 - Rozróżnianie określonych dyscyplin w takich dziedzinach, jak: architektura, sztuki plastyczne, fotografia, film.
 - Świadome wykorzystywanie w samodzielnych działaniach różnorodnych technik plastycznych oraz narzędzi multimedialnych.
 - Umiejętne i twórcze posługiwanie się różnymi materiałami, narzędziami i technikami właściwymi dla określonych dziedzin sztuki.
 - Realizowanie określonych działań plastycznych i własnych pomysłów.
 - Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji w celu rozwijania zainteresowań 10
- plastycznych i pogłębiania wiedzy o sztuce.
- Dokonywanie wyborów i podejmowanie samodzielnych działań plastycznych.
 - Rozpoznawanie własnych możliwości i uzdolnień plastycznych oraz przezwyciężanie trudności w podejmowaniu działań plastycznych.

2.Szczegółowe cele wychowania

- Samodzielne zdobywanie wiedzy na temat sztuki regionalnej i środowiskowej.
- Rozwój wyobraźni twórczej, kreatywnego myślenia i działania.
- Aktywny i świadomy odbiór dzieł sztuki.
- Odwiedzanie muzeów i galerii oraz uczestnictwo w wystawach.
- Kolekcjonowanie reprodukcji dzieł sztuki.
- Ciekawość i pragnienie poznawania nowych zagadnień plastycznych.
- Potrzeba artystycznej ekspresji.
- Gromadzenie wytworów sztuki ludowej oraz wiadomości z nią związanych.

- Rozwój wrażliwości estetycznej i emocjonalnej.
- Otwartość w wyrażaniu własnych sądów i opinii.
- Tolerancja wobec działań, zainteresowań i sądów innych ludzi.
- Szacunek dla twórców różnych form sztuki i ich artystycznych dokonań.
- Przyjmowanie pod wpływem sztuki właściwych postaw moralnych i społecznych.
- Włączanie sztuki we własne życie.

IV. Procedury osiągania celów kształcenia

Pełna realizacja celów kształcenia jest uzależniona od odpowiedniego doboru metod nauczania. Wykorzystanie zróżnicowanych form pracy z uczniem oraz technik motywacji to czynniki, które w znacznym stopniu ułatwiają i uatrakcyjnijają proces przekazywania wiedzy i kształcenia kompetencji.

Sugerowane w realizacji programu techniki pracy reprezentują kilka grup metod nauczania: metody podające, poszukujące, oglądowe oraz wdrażające do praktycznego działania.

V. Zakładane osiągnięcia ucznia

W planowaniu pracy i ocenianiu postępów w nauce konieczne jest określenie oczekiwanych osiągnięć ucznia. Muszą być one sformułowane zgodnie z celami kształcenia i wychowania oraz treściami nauczania. Osiągnięcia ucznia zostały określone w obszarach wiedzy i umiejętności oraz postaw.

Uczeń potrafi:

- wymienić i określić specyfikę oraz funkcje dziedzin sztuk plastycznych – tradycyjnych i nowych;
- rozróżniać cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz sztukach plastycznych, a także tworzyć układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- klasyfikować barwy, rozróżniać i identyfikować różnorodne kontrasty barwne;
- rozróżniać sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich;
- rozpoznawać rodzaje perspektywy;
- świadomie stosować światłocień jako sposób iluzji przestrzeni i podejmować działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- rozróżniać gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych;

- interpretować obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska w zadaniach plastycznych, a w wyższych klasach podejmować próby rysunkowego studium z natury;
- wyrażać w pracach plastycznych uczucia i emocje;
- konstruować samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne oraz tworzyć aranżacje przestrzenne z gotowych elementów;
- projektować graficzne formy użytkowe;
- podejmować próby integracji sztuk, realizując kreacje z pogranicza plastyki i dziedzin pokrewnych oraz tworząc zespołowo teatr plastyczny;
- stosować różnorodne techniki plastyczne;
- podejmować działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia;
- rozróżniać formy twórczości ludowej;
- wymieniać, rozpoznawać i charakteryzować najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce i wskazać ich twórców;
- rozpoznawać najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- charakteryzować na wybranych przykładach pojęcie stylu w sztuce;
- wykazać się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- stosować zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.
- konstruować samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne oraz tworzyć aranżacje przestrzenne z gotowych elementów;
- projektować graficzne formy użytkowe;
- podejmować próby integracji sztuk, realizując kreacje z pogranicza plastyki i dziedzin pokrewnych oraz tworząc zespołowo teatr plastyczny;
- stosować różnorodne techniki plastyczne;
- podejmować działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia;
- rozróżniać formy twórczości ludowej;
- wymieniać, rozpoznawać i charakteryzować najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce i wskazać ich twórców;
- rozpoznawać najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- charakteryzować na wybranych przykładach pojęcie stylu w sztuce;
- wykazać się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- stosować zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.